

Egzemplarz nr 2
WZPS-3.431.2.5.2025

**Protokół kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Środowiskowym Domu
Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Łobzie**

Jednostka kontrolowana:

Środowiskowy Dom Samopomocy
ul. Łożnicka 31
73-150 Łobez
zwany dalej ŚDS, ŚDS w Łobzie

Jednostka prowadząca:

Miasto i Gmina Łobez

Kierownik jednostki:

Monika Smulska – Dyrektor Środowiskowego Domu Samopomocy w Łobzie

Zespół kontrolujący:

Ewa Golińczak – główny specjalista w Oddziale Pomocy Społecznej, Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie, osoba kierująca kontrolą,
Anna Karska – inspektor wojewódzki w Oddziale Pomocy Społecznej, Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie,
na podstawie upoważnienia Nr 40/2025 z 18 sierpnia 2025 r. Zgodnie z § 11 ust. 5 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1065) kontrolerzy złożyli oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie ich z kontroli.

(akta kontroli str. 1 - 3)

Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 3-5 września 2025 r. Czynności kontrolne były prowadzone w siedzibie jednostki kontrolowanej: ul. Łożnicka 31, 73-150 Łobez. Kontrolowana jednostka oraz jednostka prowadząca zostały powiadomione o terminie przeprowadzenia kontroli, zgodnie z § 12 ust.1 rozporządzenia w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej.

(akta kontroli str. 4 - 8)

Przedmiot i okres kontroli:

Kontrolą objęto zagadnienia dotyczące organizacji i funkcjonowania ww. placówki w okresie od 1 stycznia 2024 r. do dnia zakończenia kontroli.

Ustaleń zawartych w protokole dokonano na podstawie informacji udzielonych przez kierownika jednostki, zweryfikowanej dokumentacji oraz oględzin placówki. Kontrola została przeprowadzona w oparciu o Program kontroli kompleksowej środowiskowego domu samopomocy/ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

(akta kontroli str. 9 - 17)

Prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy oraz powiatowych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi należy do zadań z zakresu administracji rządowej zleconych gminie lub powiatowi, na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 5 i art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r., poz. 1214 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 22 pkt 1 przywołanej ustawy ustalanie sposobu wykonywania zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego jest zadaniem wojewody.

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy o pomocy społecznej do zadań wojewody należy nadzór nad realizacją zadań samorządu gminnego, powiatowego i województwa, w tym nad jakością działalności jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz nad jakością usług, dla których minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określił standardy, a także nad zgodnością zatrudnienia pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z wymaganymi kwalifikacjami.

W oparciu o art. 22 pkt 9 przywołanej ustawy do zadań wojewody należy kontrola jakości usług oraz jakości zatrudnienia z wymaganymi kwalifikacjami, o których mowa w pkt 8, wykonywanych przez podmioty niepubliczne na podstawie umowy z organami administracji rządowej i samorządowej.

Sposób funkcjonowania środowiskowych domów samopomocy, tryb kierowania i przyjmowania do środowiskowych domów samopomocy, kwalifikacje osób świadczących usługi oraz standardy usług świadczonych przez te jednostki określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz.U. z 2020 r. poz. 249).

Ustalenia ogólne dotyczące zasad funkcjonowania środowiskowego domu
samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy w Łobzie prowadzi działalność od 1998 roku. Do 31.12.2014 r. kontrolowana placówka funkcjonowała jako dział Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łobzie. Na podstawie Uchwały XLVI/443/14 Rady Miejskiej w Łobzie z dnia 12 września 2014 r. w sprawie utworzenia Środowiskowego Domu Samopomocy w Łobzie oraz nadania Statutu kontrolowana jednostka została wyodrębniona ze struktury Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łobzie i od 1 stycznia 2015 r. stanowi samodzielną jednostkę organizacyjną Gminy.

Zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy sposób funkcjonowania domu powinny określać następujące dokumenty:

- statut domu,
- regulamin organizacyjny,
- program działalności domu i plan pracy domu na każdy rok.

Kontrolowana jednostka posiada Statut, nadany ww. Uchwałą Rady Miejskiej w Łobzie, ze zmianami przyjętymi na podstawie Uchwały XXXV/271/2017 Rady Miejskiej w Łobzie z dnia 26 października 2017 r., regulamin organizacyjny, program działalności (odrębnie dla typów A i B) oraz plany pracy na okres objęty kontrolą. Regulamin organizacyjny, program działalności oraz plany pracy zostały opracowane w uzgodnieniu z Wojewodą Zachodniopomorskim oraz zatwierdzone przez Burmistrza Łobza.

Na podstawie § 25 ust. 1 i 3 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy, kierownik domu opracowuje sprawozdanie z działalności jednostki w roku budżetowym i przekazuje właściwemu do spraw pomocy społecznej wydziałowi urzędu wojewódzkiego oraz jednostce prowadzącej lub zlecającej, w terminie do 15 lutego po okresie sprawozdawczym. Sprawozdania z działalności kontrolowanej jednostki zostały w okresie objętym kontrolą sporządzone i przekazane do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie oraz Rady Miejskiej w Łobzie w obowiązującym terminie.

Zgodnie z § 6 ust. 3 i 4 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy jednostka może zostać zamknięta, na okres nie dłuższy niż 15 dni

roboczych w roku kalendarzowym, po uprzednim zasięgnięciu opinii uczestników lub ich opiekunów. Zamknięcie domu może nastąpić po uprzednim poinformowaniu o tym fakcie wydziału właściwego do spraw pomocy społecznej odpowiedniego urzędu wojewódzkiego oraz jednostki prowadzącej lub zlecającej. W okresie objętym kontrolą ŚDS w Łobzie nie korzystał z tej możliwości.

(akta kontroli str. 18 - 53)

Zgodnie z § 14 ust. 1 Statutu ŚDS jednostką kieruje Dyrektor, którym jest Pani Monika Smulska, pełniąca tę funkcję w całym okresie objętym kontrolą. W jednostce przyjęty został Regulamin wewnętrzny.

(akta kontroli str. 26, 54)

Typ domu, liczba miejsc i frekwencja

Środowiskowy Dom Samopomocy w Łobzie jest placówką typu AB, a zatem przeznaczony jest dla osób przewlekłe psychicznie chorych oraz osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, znacznym i umiarkowanym, a także osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, jeżeli jednocześnie występują inne zaburzenia, zwłaszcza neurologiczne.

Ośrodek dysponuje 40 miejscami. Liczba miejsc jest zgodna z § 5 ust. 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Na dzień 3 września 2025 r. wydanych było 40 decyzji kierujących. W dniu 30 czerwca 2015 r. Rada Miejska w Łobzie przyjęła Uchwałę Nr IX/65/2015 w sprawie przejęcia realizacji zadania publicznego związanego ze świadczeniem usług specjalistycznych dla osób przewlekłe psychicznie chorych i upośledzonych umysłowo, na podstawie której Gmina Łobez przejęła realizację zadania publicznego od Gmin: Radowo Małe, Resko, Dobra i Węgorzyno. W oparciu o ww. Uchwałę zostały podpisane porozumienia z Gminami: Resko, Węgorzyno i Radowo Małe, dotyczące wykonywania przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Łobzie zadań związanych z prowadzeniem terapii dziennej poprzez świadczenie opieki i usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Na dzień kontroli uczestnikami ŚDS w Łobzie było 8 osób z terenu Gminy Węgorzyno, 1 mieszkaniec Gminy Radowo Małe oraz 1 mieszkaniec Gminy Resko. Decyzję o przyznaniu usług w Środowiskowym Domu Samopomocy w Łobzie wydaje kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Łobzie zgodnie z art. 51b ust. 5

ustawy o pomocy społecznej oraz § 7 ust. 3 i 4 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

(akta kontroli str. 55 - 73)

Na podstawie Zestawienia uczestników ŚDS w Łobzie wg stanu na dzień kontroli oraz wybranej dokumentacji indywidualnej (zgodnie z doborem celowym określonym w Programie kontroli) nie stwierdzono nieprawidłowości, co do zasadności skierowania uczestników do tej jednostki.

(akta kontroli str. 74 - 78)

Uczestnicy środowiskowego domu samopomocy podzieleni są na 6 grup 5-8 osobowych, w zależności od stopnia niepełnosprawności i indywidualnych umiejętności.

(akta kontroli str. 79 - 80)

Na podstawie zapisów art. 51 c ust. 5 ustawy o pomocy społecznej kwota dotacji przeznaczonej na bieżące funkcjonowanie środowiskowych domów samopomocy może być zwiększona, nie więcej niż o 30%, na uczestników z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu, którzy posiadają orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności wraz ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji.

Zasady dotyczące kwalifikowania uczestników ŚDS do zwiększonej dotacji określone zostały w Wytycznych, przekazanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pismem z dnia 8 sierpnia 2017 r. znak: DPS.V.073.46.2017.JŁ., zgodnie z którymi:

- osoby wskazywane jako osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi powinny posiadać aktualne orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności wraz ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby, w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz wpisanymi dwoma lub trzema symbolami przyczyny niepełnosprawności,
- osoby wskazywane jako osoby ze spektrum autyzmu powinny posiadać aktualne orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności wraz ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby, w związku

ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz symbolem przyczyny niepełnosprawności 12-C,
lub

aktualne orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności wraz ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby, w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz symbolem przyczyny niepełnosprawności 01-U lub 02-P lub 10-N lub 11-I, przy czym do takiego orzeczenia niezbędne jest dodatkowo zaświadczenie od lekarza specjalisty w dziedzinie psychiatrii dziecięcej bądź lekarza specjalisty w dziedzinie psychiatrii o rozpoznaniu jednego z zaburzeń określanych jako spectrum autyzmu (w klasyfikacji ICD-10 kategoria F84).

Do dnia rozpoczęcia kontroli ŚDS w Łobzie nie zgłaszał zapotrzebowania w tym zakresie z uwagi na brak dokumentacji uczestników spełniającej określone Wytyczne. (akta kontroli str. 81 - 82)

Na podstawie list obecności ustalono, że frekwencja na zajęciach wynosiła:

- w maju 2024 r. – 62%,
- w listopadzie 2024 r. – 66%,
- w styczniu 2025 r. – 46%.

(akta kontroli str. 83)

Zgodnie z § 3 ust. 7 Regulaminu organizacyjnego oraz pkt 1 Regulaminu wewnętrznego ŚDS w Łobzie prowadzi działalność od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.00 do 15.00.

Na podstawie Planu dnia uczestników w Środowiskowym Domu Samopomocy w Łobzie należy stwierdzić, że kontrolowana placówka spełnia wymogi określone w § 6 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy, zgodnie z którymi dom powinien zapewniać co najmniej 6 godzin zajęć z uczestnikami.

(akta kontroli str. 84)

Struktura zatrudnienia

W Środowiskowym Domu Samopomocy w Łobzie do realizacji zadań związanych ze świadczeniem usług bezpośrednio dla uczestników, na podstawie umowy o pracę na dzień kontroli zatrudnionych było 8 osób w tym: Dyrektor ŚDS (1 etat), 3 starszych

terapeutów (3 etaty), terapeuta (1 etat), technik fizjoterapii (1 etat), starszy opiekun (1 etat), pedagog (1 etat). Zatrudnienie zespołu wspierająco-aktywizującego w ŚDS w Łobzie wynosi łącznie 8 etatów.

W ŚDS w Łobzie zatrudnieni są także: referent (1 etat), główna księgowa (0,25 etatu), księgowa (0,25 etatu), sprzątaczką (1 etat).

Zgodnie z § 12 ust. 1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy wskaźnik zatrudnienia zespołu wspierająco-aktywizującego powinien wynosić nie mniej niż 1 etat na 7 uczestników w domu typu A oraz nie mniej niż 1 etat na 5 uczestników w domu typu B lub C. Natomiast zgodnie z § 12 ust. 1a przywołanego rozporządzenia w przypadku uczestników z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu będących uczestnikami domów typu A, B i C wskaźnik zatrudnienia zespołu wspierająco-aktywizującego wynosi nie mniej niż 1 etat na 3 uczestników. Wyliczony w powyższy sposób wymagany wskaźnik zatrudnienia zespołu wspierająco-aktywizującego w odniesieniu do składu osobowego uczestników w jednostce na dzień kontroli wynosi 7,54 etatu:

- 8 osób – uczestnicy przewlekłe psychicznie chorzy - 1,14 etatu,
- 32 osoby – uczestnicy z niepełnosprawnością intelektualną – 6,4 etatu.

Należy zatem stwierdzić, że wskaźnik zatrudnienia zespołu wspierająco-aktywizującego w kontrolowanej placówce jest zgodny z obowiązującym standardem.

Na dzień kontroli kierownik jednostki spełnia wymogi kwalifikacyjne wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, tj. posiada dyplom ukończenia specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej oraz ponad 3-letni staż pracy w pomocy społecznej. Posiada także kwalifikacje określone w § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy, tj. wykształcenie wyższe na kierunku mającym zastosowanie przy świadczeniu usług w domu oraz co najmniej półroczne doświadczenie zawodowe polegające na realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Na dzień przeprowadzania kontroli wymagania kwalifikacyjne pracowników zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej określało rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1638 z późn. zm.). Nie wniesiono uwag, co do przygotowania zawodowego pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego w odniesieniu do ww. przepisów.

Na dzień kontroli pracownicy zespołu wspierająco-aktywizującego posiadali co najmniej trzymiesięczne doświadczenie zawodowe w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi, wymagane na podstawie § 11 ust. 1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Zgodnie z § 11 ust. 2 pkt 1, 2 i 3 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy pracownicy realizujący treningi umiejętności społecznych posiadali przeszkolenie i doświadczenie w tym zakresie.

Na podstawie § 23 ust. 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy szkolenie w zakresie treningu umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się, w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej, przeprowadza się dla wszystkich pracowników, przy czym dla osób realizujących te treningi nie rzadziej niż raz na trzy lata. Na podstawie zestawienia Wykaz pracowników Środowiskowego Domu Samopomocy w Łobzie oraz udostępnionych w trakcie kontroli certyfikatów i zaświadczeń stwierdzono, że wszyscy pracownicy świadczący pracę w ŚDS posiadają przeszkolenie z treningu umiejętności komunikacyjnych, a pracownicy realizujący treningi umiejętności komunikacyjnych uczestniczą w szkoleniach dotyczących przeprowadzania takich treningów raz na 3 lata.

(akta kontroli str. 85 - 93)

Zgodnie z § 13 ust. 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy zespół wspierająco-aktywizujący zbiera się w zależności od potrzeb, jednak co najmniej raz na 6 miesięcy celem omówienia realizacji indywidualnych planów postępowania wspierająco-aktywizującego i osiągniętych rezultatów, a także ewentualnej możliwości ich modyfikacji. Na podstawie analizy protokołów ze spotkań ustalono, że w Środowiskowym Domu Samopomocy w Łobzie spotkania zespołu odbywają się w zależności od potrzeb kilka razy w roku. W okresie objętym kontrolą tematyką spotkań było m.in.: sprawy pracownicze, szkolenia, opracowanie indywidualnych planów postępowania wspierająco-aktywizującego oraz ocena ich realizacji.

(akta kontroli str. 94 - 95)

Na podstawie § 23 ust. 1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy kierownik domu lub upoważniony przez niego pracownik organizuje, co najmniej raz na 6 miesięcy, zajęcia i szkolenie dla pracowników w zakresie tematycznym wynikającym ze zgłoszonych przez nich potrzeb, związanych z funkcjonowaniem domu. W okresie objętym kontrolą dla pracowników Środowiskowego Domu Samopomocy w Łobzie organizowane były m.in. następujące szkolenia oraz zajęcia:

- Profilaktyka zdrowia – „Zdrowo to ekologicznie – ekologicznie to zdrowo” (21.02.2024 r.), „Zdrowy styl życia w zgodzie z naturą” (27.03.2024 r.), „Zdrowe odżywianie w zgodzie z naturą” (10.04.2024 r.), „Regeneracja w zgodzie z naturą” (24.04.2024 r.), „Higiena otoczenia w zgodzie z naturą” (29.05.2024 r.), „Higiena psychiczna w zgodzie z naturą” (30.09.2024 r.), „Profilaktyka chorób cywilizacyjnych w zgodzie z naturą” (30.10.2024 r.), „Nowa piramida zdrowia” (26.02.2025 r.), „Talerz zdrowia w praktyce” (19.03.2025 r.), „Ruch dla zdrowia psychicznego i fizycznego” (28.05.2025 r.),
- „Terapia ręki” (01.03.2024 r.),
- „Trening umiejętności komunikacyjnych, komunikacja alternatywna i wspomagająca TUK+AAC” (27.09.2024 r.),
- „Pierwsza pomoc przedmedyczna” (12.11.2024 r.),
- „Mediacje – alternatywna metoda zarządzania konfliktem” (28.04.2025 r.)

Tematyka szkoleń i częstotliwość ich organizowania była zgodna z zapisami § 23 ust.1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

(akta kontroli str. 96 - 98)

Pomieszczenia i wyposażenie

Środowiskowy Dom Samopomocy w Łobzie zlokalizowany jest przy ul. Łożnickiej 31, na przedmieściach Łobza, w otoczeniu zapewniającym spokój i bezpieczeństwo uczestnikom zajęć. Placówka mieści się w piętrowym, podpiwniczonym budynku, stanowiącym własność Miasta i Gminy Łobez i przekazanym na działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Łobzie na podstawie decyzji RG.6844.1.2014.KD z dnia 19 lutego 2015 r. o ustanowieniu trwałego zarządu.

(akta kontroli str. 99 - 102)

Teren dookoła budynku jest ogrodzony i zagospodarowany w miejsca przeznaczone do wypoczynku i rekreacji. Na budynku umieszczona została tablica informacyjna z nazwą placówki. Wejście do budynku wyposażone jest w podjazd, a w budynku zamontowano platformę przyschodową. W trakcie kontroli platforma była nieczynna z uwagi na całkowitą awarię. W dniu 29 września 2025 r. Dyrektor ŚDS poinformowała o zamontowaniu nowego urządzenia, które uzyskało zezwolenie na użytkowanie. (akta kontroli str. 103 – 111)

Łączna powierzchnia użytkowa pomieszczeń (bez piwnic) wynosi 525,50 m². Powierzchnia użytkowa przypadająca na jednego uczestnika wynosi 13,14 m², a zatem placówka spełnia warunek określony w § 18 pkt 2 rozporządzenia, zgodnie z którym powierzchnia użytkowa przypadająca na 1 uczestnika winna wynosić nie mniej niż 8 m².

W Środowiskowym Domu Samopomocy w Łobzie znajdują się następujące pomieszczenia:

- sala ogólna – rekreacyjna,
- sala rekreacyjno-rehabilitacyjna,
- pracownia plastyczna,
- pracownia dziewiarska,
- pracownia stolarska z maszynownią,
- pracownia rękodzieła artystycznego,
- sala rehabilitacyjno-gimnastyczna,
- sala stymulacji polisensorycznej, pełniąca funkcję pokoju wyciszeń,
- pokój do indywidualnego poradnictwa: logopedycznego, psychologicznego (dodatkowo do wyciszeń),
- pomieszczenie kuchenne – pracownia gospodarstwa domowego,
- jadalnia ze zmywakiem,
- toaleta dla kobiet,
- toaleta dla mężczyzn,
- dwie łazienki osobno dla kobiet i mężczyzn, każda wyposażona dodatkowo w toaletę,
- toaleta dla personelu,
- pokój Dyrektora,

- pokój dla personelu (kadry i księgowość),
- szatnia dla uczestników,
- szatnia dla pracowników,
- przebieralnia do ćwiczeń dla uczestników,
- pomieszczenia gospodarcze i magazyny.

Szerokość ościeżnic drzwiowych, brak progów oraz szerokość ciągów

komunikacyjnych umożliwiają poruszanie się osobom mniej sprawnym oraz osobom korzystającym ze sprzętu ortopedycznego.

ŚDS wyposażony jest w sprzęt gospodarstwa domowego (m.in. zmywarka, lodówka, kuchenka, okap, pralka, robot kuchenny, kuchenka mikrofalowa, czajnik, żelazko, deska do prasowania, maszyna do szycia itp.), telewizory, głośniki, komputery stacjonarne i laptopy, urządzenia wielofunkcyjne, sprzęt do zajęć stolarskich oraz sprzęt do ćwiczeń sportowych i do rehabilitacji ruchowej (m.in. ugił, orbitrek, stepper, rowerki stacjonarne, rotor itp.). Budynek podlega okresowym kontrolom stanu technicznego.

W dniu 3 września 2025 r. dokonano oględzin pomieszczeń użytkowanych przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Łobzie. Z oględzin sporządzono protokół, który został dołączony do akt kontroli.

(akta kontroli str.112 - 124)

Świadczone usługi

Środowiskowy Dom Samopomocy w Łobzie jest dziennym ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, mających trudności z funkcjonowaniem w życiu codziennym. Zgodnie z § 4 Regulaminu organizacyjnego jednostki główne cele działalności ŚDS to:

- a) aktywizacja osób przewlekłe psychicznie chorych oraz osób z niepełnosprawnością intelektualną, uzyskanie możliwie najwyższego poziomu ich funkcjonowania w naturalnym środowisku, w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym,
- b) zapobieganie izolacji społecznej poprzez stwarzanie warunków sprzyjających integracji wewnętrznej – z samym sobą oraz integracji zewnętrznej ze środowiskiem,

- c) pomoc w zakresie edukacji i rozwiązywania problemów dnia codziennego, udzielenie wsparcia psychicznego, przełamywanie barier we wzajemnych kontaktach.

ŚDS świadczy usługi w postaci indywidualnych i zespołowych treningów, zajęć z zakresu kształtowania umiejętności czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Treningi realizowane są zgodnie z potrzebami określonymi w indywidualnych planach postępowania wspierająco-aktywizującego, w formie indywidualnej lub grupowej. Zajęcia realizowane są m.in. w pracowniach: stolarskiej, gospodarstwa domowego, dziewiarskiej, rękodzieła artystycznego, plastycznej oraz w Grupie „Tęcza”.

Na podstawie analizowanej dokumentacji zbiorczej i indywidualnej stwierdzono, że w kontrolowanej placówce realizowane były następujące indywidualne lub zespołowe treningi samoobsługi i treningi umiejętności społecznych:

1. Trening funkcjonowania w codziennym życiu, w tym:
 - trening dbałości o wygląd zewnętrzny i trening nauki higieny (np. pomoc przy przebieraniu się w szatni, czesanie włosów, dobór odpowiedniego stroju do warunków pogodowych, dbanie o estetykę ubioru, dbanie o mycie rąk, nauka sygnalizowania potrzeb fizjologicznych, nauka mycia zębów, dezynfekcja stołów po przygotowanym i spożytym posiłku),
 - trening kulinarny (np. nauka przygotowywania śniadań, podwieczorków i zup, zaparzania kawy i herbaty, nakrywania do stołu, trening jedzenia i picia w bezpieczny sposób),
 - trening umiejętności praktycznych (np. trening umiejętności dnia codziennego: nauka zmywania naczyń, zamykania, podlewania kwiatów itp., trening bezpiecznego poruszania się przy drodze, nauka obsługi komputera i smartfona),
 - trening budżetowy (np. wyjście z grupą do sklepu na drobne zakupy, nauka liczenia i posługiwania się bilonem i banknotami).
2. Trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów (np. wsparcie podczas wyjść na zewnątrz, trening zachowania się przy stole – kulturalne i estetyczne spożycie posiłku, rozmowy o poprawnym zachowaniu się i konieczności zachowania kultury osobistej, nauka używania zwrotów grzecznościowych, wspólne wyjścia w ramach treningów interpersonalnych,

pomoc w przygotowywaniu laurki z życzeniami w ramach kształtowania pozytywnych relacji).

3. Trening umiejętności komunikacyjnych (np. trening komunikacyjny, nauka poprawnego formułowania zdań i pytań, zajęcia logopedyczne).
4. Trening spędzania czasu wolnego (np. wspólne wyjścia do kina, zabawy przy muzyce, wspólne oglądanie filmów, czytanie ze zrozumieniem - odpowiadanie na pytania do przeczytanego tekstu, muzykoterapia, nauka choreografii, tańca).
5. Poradnictwo psychologiczne (zapewniane przez Centrum Zdrowia Psychicznego w Łobzie – na mocy zawartego porozumienia).
6. Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych (np. pomoc w uzyskaniu świadczeń z ZUS).
7. Pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych (np. pomoc w umawianiu wizyt do lekarzy specjalistów oraz do dentysty, możliwość skorzystania z porady lekarza neurologa w ŚDS).
8. Niezbędna opieka (np. asysta przy wyjściach na zewnątrz, dojściu do busa).
9. Terapia ruchowa (np. zabawy na świeżym powietrzu, trening orientacji w terenie, wspólne wyjścia np. do Domu Kultury w Łobzie, udział w zawodach sportowych np. w Krzęcinie, nauka tańca np. hula, bachata, gra w bulle, wyjścia na plenerową siłownię, organizacja ogniska, zajęcia z fizjoterapeutą z wykorzystaniem sprzętu do rehabilitacji).
10. Umożliwienie spożywania gorącego posiłku przygotowywanego w ramach treningu kulinarnego.
11. Inne formy postępowania przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia, w tym w warunkach pracy chronionej na przystosowanym stanowisku pracy (zajęcia w pracowniach tematycznych: terapia zajęciowa, zajęcia edukacyjne).

(akta kontroli str. 125 - 138)

Środowiskowy Dom Samopomocy w Łobzie nie zapewnia uczestnikom usług transportowych. Część uczestników korzysta z dowozów zapewnianych przez Gminę Łobez.

(akta kontroli str. 139)

Kontrolowana jednostka prowadzi współpracę m.in. z ośrodkami pomocy społecznej w: Resku, Radowie Małym, Węgorzynie oraz z Centrum Usług Społecznych w Łobzie w zakresie możliwości korzystania z usług ŚDS oraz z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łobzie w zakresie realizacji działań na rzecz osób niepełnosprawnych, szkoleń dla pracowników oraz lokalnymi instytucjami oświatowymi, kulturalnymi i kulturalno-rekreacyjnymi.

(akta kontroli str. 140 - 141)

Kontakt i współpraca ŚDS z rodzicami i opiekunami uczestników odbywa się poprzez indywidualne spotkania, stały kontakt telefoniczny oraz umożliwienie skorzystania z porady lekarza neurologa i szkoleń pracowników Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Rodzice i opiekunowie uczestników mają także możliwość udziału w spotkaniach, piknikach i uroczystościach.

(akta kontroli str. 142 - 143)

Dokumentacja zbiorcza i indywidualna

W celu dokumentowania świadczonych usług prowadzona jest dokumentacja zbiorcza oraz indywidualna uczestników.

Dokumentację zbiorczą stanowią:

1. ewidencja, zawierająca następujące informacje:
 - imię i nazwisko,
 - data i miejsce urodzenia,
 - nr PESEL,
 - adres zamieszkania i numer telefonu,
 - dane opiekuna, w tym adres zamieszkania i numer telefonu, jeżeli taka osoba została wskazana,
 - data przyjęcia do domu,
 - informacje związane ze stanem zdrowia, np. rodzaj niepełnosprawności, schorzenia.
2. listy obecności, zawierające następujące informacje:
 - imię i nazwisko,
 - dni miesiąca,

- zaznaczenie obecności – podpis uczestnika (ewentualnie upoważnionego pracownika).

(akta kontroli str. 144 - 151)

3. Dzienniki dokumentujące pracę zespołu wspierająco-aktywizującego, zawierające następujące informacje:
 - przyjęty na określony okres plan zajęć wspierająco-aktywizujących,
 - imię i nazwisko osoby prowadzącej,
 - wykaz osób uczęszczających na zajęcia,
 - tematyka zajęć i forma ich realizacji w układzie dziennym,
 - miejsce na uwagi o realizacji zajęć i aktywności uczestników,
 - podpis osoby przeprowadzającej zajęcia.

Na podstawie analizy 7 dzienników zajęć prowadzonych przez pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego stwierdza się realizowanie następujących, przykładowych działań:

1. Dziennik zajęć pracowni gospodarstwa domowego:
 - profilaktyka zdrowotna – np. dezynfekcja i mycie rąk, zapobieganie chorobom zakaźnym, nauka mierzenia ciśnienia,
 - trening kulinarny – np. samodzielne robienie kanapek, kawy i herbaty, obróbka warzyw, nauka gotowania zup,
 - trening porządkowy – sprzątanie po posiłku, zamykanie,
 - nauka zasad podawania do stołu,
 - trening higieniczny,
 - nauka segregacji śmieci,
 - szkolenie w zakresie bezpieczeństwa w kuchni,
 - nauka obsługi sprzętu AGD i kuchennego,
 - przygotowywanie imprez np. karnawałowej.
2. Dziennik zajęć pracowni rękodziela artystycznego:
 - terapia zajęciowa - np. nauka wykonania pisanek z gipsu, haftu matematycznego, wykonania maty węchowej dla psa, wykonanie i ozdobienie prezentu imieninowego dla koleżanki itp.,
 - trening wspierający i nauka prawidłowej komunikacji,

- trening higieniczny,
- trening kulinarny i porządkowy,
- zajęcia z zakresu prowadzenia gospodarstwa domowego,
- nauka zachowania się np. w kinie, w sklepie,
- zajęcia z treningu edukacyjno- rewalidacyjnego np. pisanie wzorów, liter, szlaczków, ćwiczenia motoryki małej, ćwiczenie pamięci.

3. Dziennik zajęć pracowni plastycznej:

- terapia zajęciowa - np. wykonanie maski karnawałowej, wyszywanie haftem matematycznym, wykonywanie zabawek z materiału, prace z wikliny papierowej, kompozycje z suszonych liści itp.,
- prowadzenie treningu wspierającego i nauki prawidłowej komunikacji,
- prowadzenie treningu higienicznego,
- prowadzenie treningu kulinarnego i porządkowego,
- zajęcia z zakresu prowadzenia gospodarstwa domowego,
- trening budżetowy – posługiwanie się bilonem.

4. Dziennik zajęć treningu socjoterapii grupowej:

- omawianie znaczenia aktualnych świąt np. Dnia Kobiet, Światowego Dnia Osób z Zespołem Downa, itd.,
- omawianie wiadomości z kraju i świata,
- wspólna projekcja zdjęć i filmów z imprez integracyjnych,
- uczestnictwo w Dniu Sportu,
- informacje o paraolimpiadzie,
- profilaktyka prozdrowotna,
- omawianie biografii znanych osób,
- czytanie wybranych artykułów z Magazynu Dla Osób Niepełnosprawnych „Integracja”,
- wyjścia do biblioteki.

5. Dziennik zajęć pracowni dziewiarskiej:

- terapia zajęciowa - np. wykonanie dekoracji na Halloween, wykonywanie prac haftem diamentowym, makram, łapaczy snów, prac z bibuły, prac techniką

quillingu, malowanie na płótnie po numerach, wyklejanki muliną, kolorowanie mandali itp.,

- prowadzenie treningu wspierającego i nauki prawidłowej komunikacji,
- prowadzenie treningu higienicznego,
- spędzenie czasu na wolnym powietrzu i wspólne wyjazdy np. do szkółki leśnej,
- granie w gry planszowe,
- układanie puzzli,
- nauka pisanie po liniach i rozwój motoryki dłoni,
- prowadzenie treningu prozdrowotnego.

6. Dziennik zajęć pracowni stolarskiej:

- terapia zajęciowa - np. wykonanie ozdób wielkanocnych: kurczaczków i zajączków, szkatułek, modelarstwo,
- trening umiejętności praktycznych - wykonywanie prostych napraw w ŚDS,
- trening higieniczny - mycie zębów,
- nauka prac stolarskich: szlifowania, cięcia, oklejania,
- nauka dbałości o estetyczny wygląd,
- wspólne oglądanie filmów,
- gry stolikowe, układanie puzzli,
- trening kulinarny - przygotowywanie posiłków.

7. Dziennik zajęć pracowni rehabilitacji ruchowej:

- ćwiczenia ogólnousprawniające,
- ćwiczenia z wykorzystaniem sprzętu sportowego: rowerek, stepper, orbitrek, bieżnia,
- ćwiczenia czynno-bierne,
- ćwiczenia wzmacniające,
- ćwiczenia koordynacji wzrokowo-ruchowej,
- ćwiczenia wzmacniające kręgosłup, autokorekcja postawy,
- ćwiczenia z użyciem balkonika.

(akta kontroli str. 152 - 158)

Zakres zajęć wskazywanych w dziennikach pracy obejmował tematykę poszczególnych pracowni, treningi umiejętności społecznych oraz nabywania kompetencji życiowych.

Zgodnie z § 24 ust. 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy dokumentację indywidualną powinny stanowić w szczególności: kopia decyzji kierującej do domu, kopia orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, indywidualny plan postępowania wspierająco-aktywizującego, opinie specjalistów, notatki pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego dotyczące aktywności uczestnika, jego zachowań, motywacji do udziału w zajęciach oraz inne dokumenty mające zastosowanie przy opracowaniu indywidualnego planu postępowania wspierająco-aktywizującego. W myśl § 13 ust. 1 ww. rozporządzenia indywidualny plan postępowania wspierająco-aktywizującego powinien być realizowany w porozumieniu z uczestnikiem lub jego opiekunem.

Na podstawie określonego w Programie kontroli doboru celowego (nie mniej niż 20% uczestników, w tym: osoby przyjęte w okresie kontrolowanym oraz osoby ubezwłasnowolnione) skontrolowano teczki z dokumentacją 10 uczestników przebywających w ośrodku wsparcia na podstawie następujących decyzji:

1. SD.5027.63.2021 z 22.12.2021 r. oraz SD.5027.5.2024 z 12.12.2024 r.
2. SD.5027.70.2021 z 27.12.2021 r. oraz SD.5027.18.2024 z 12.12.2024 r.
3. SD.5027.67.2021 z 23.12.2021 r. oraz SD.5027.37.2024 z 14.12.2024 r.
4. SD.5027.3.2025 z 23.06.2025 r.
5. SD.5027.85.2021 z 27.12.2021 r. oraz SD.5027.29.2024 z 24.12.2024 r.
6. SD.5027.86.2021 z 27.12.2021 r. oraz SD.5027.19.2024 z 13.12.2024 r.
7. SD.5027.43.2024 z 24.12.2024 r. oraz SD.5027.2.2025 z 27.03.2025 r.
8. SD.5027.77.2021 z 27.12.2021 r. oraz SD.5027.22.2024 z 12.12.2024 r.
9. SD.5027.49.2021 z 23.12.2021 r. oraz SD.5027.15.2024 z 12.12.2024 r.
10. SD.5027.48.2021 z 23.12.2021 r. oraz SD.5027.38.2024 z 19.12.2024 r.

Decyzje wskazane w pkt 1, 3, 4, 6, 8 i 9 dotyczą osób ubezwłasnowolnionych. Decyzje wskazane w pkt 4 i 7 dotyczą osób przyjętych w okresie objętym kontrolą.

Decyzje o skierowaniu po raz pierwszy wydawane były na czas określony, natomiast decyzje przedłużające pobyt wydawane są na czas zgodny z okresem, na jaki został opracowany indywidualny plan postępowania wspierająco-aktywizującego.

Skontrolowaną dokumentację indywidualną stanowiły następujące dokumenty (kopie lub oryginały): orzeczenie o niepełnosprawności lub decyzja lekarza orzecznika ZUS, decyzja przyznająca usługi w ŚDS, zaświadczenia lekarskie o występujących zaburzeniach psychicznych oraz zaświadczenie lekarza rodzinnego o stanie zdrowia, informacja o uzgodnieniu terminu przyjęcia do ośrodka, indywidualny plan postępowania wspierająco-aktywizującego, uzgodniony z uczestnikiem lub jego opiekunem prawnym, opinie specjalistów (np. psychologiczne, psychiatryczno-psychologiczna, sądowa, instruktora Warsztatów Terapii Zajęciowej), oceny realizacji indywidualnego planu postępowania wspierająco-aktywizującego (półroczne), notatki służbowe pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego, inna dokumentacja: ocena/diagnoza wstępna uczestnika, zaświadczenia o stanie zdrowia, postanowienie o ubezwłasnowolnieniu, postanowienie o ustanowieniu opiekuna prawnego, orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, świadectwa szkolne, karty informacyjne leczenia szpitalnego. Zgodnie z § 8 ust. 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy uczestnicy lub ich opiekunowie prawni są zapoznawani z zasadami obowiązującymi w ośrodku wsparcia.

(akta kontroli str. 159 - 168)

Indywidualny plan postępowania wspierająco-aktywizującego zawiera określenie działań w ramach poszczególnych treningów. Uczestnik lub jego opiekun prawny potwierdzają podpisem zgodę na udział w postępowaniu wspierająco-aktywizującym, wskazanym w planie. Okresowa ocena skuteczności postępowania wspierająco-aktywizującego sporządzana jest opisowo, przy uwzględnieniu osiągniętych rezultatów i zawiera wskazania do dalszych działań.

(akta kontroli str. 169 - 186)

Działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Łobzie w zakresie objętym kontrolą ocenia się pozytywnie.

(akta kontroli str. 66)

Przeprowadzenie kontroli zostało odnotowane w ewidencji kontroli pod pozycją 23.

Egzemplarz nr 2
WZPS-3.431.2.5.2025

Przed podpisaniem protokołu kontroli, kontrolowany może zgłosić zastrzeżenia na piśmie co do jego treści, w ciągu 7 dni od daty otrzymania do podpisu.

Odmowa podpisania protokołu powinna być poprzedzona złożeniem pisemnych wyjaśnień przyczyn odmowy, co nie stanowi przeszkód do wszczęcia postępowania pokontrolnego.

Protokół sporządzono w dniu 12 listopada 2025 r. w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których egzemplarz oznaczony nr 1 pozostaje w jednostce kontrolowanej.

Miejscowość i data podpisania protokołu: Łobez, 25.11.2025 r.

Kierownik jednostki kontrolowanej
(...) Monika Smulski
Dyrektor
Środowiskowego Domu Samopomocy
w Łobzie

Zespół kontrolujący
(...) Ewa Golińczak – główny specjalista
(...) Anna Karska – inspektor wojewódzki

Oświadczam, że w dniu 25.11. 2025 r. zostałem/łam zapoznany z treścią protokołu oraz otrzymałem/łam jeden jego egzemplarz.

Kierownik jednostki kontrolowanej
(...) Monika Smulski
Dyrektor
Środowiskowego Domu Samopomocy
w Łobzie

– właściwe podpisy na oryginale –